

Toimialakohtaiset skenaariot

Jokaiselle toimialalle tehty todennäköinen ja toivottava skenaario sekä listattu mahdollisia yllätystekijöitä.

- Kansainvälisyys ja vienti
- Logistiikka
- Palveluliiketoiminta ja kuluttajamarkkinat
- Rahoitus
- Teollisuus, rakentaminen ja ICT

Teollisuus, rakentaminen ja ICT: Todennäköinen skenaario

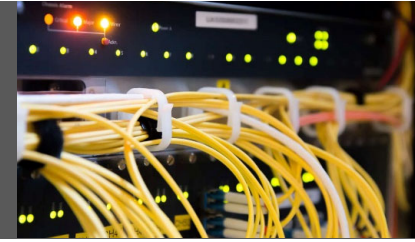

Taustalla: Nopea elpyminen, mutta hidaskalautuminen & pysyvää epävarmuutta. Globaali protektionismi. Elpyminen pitkälti toimialakohtaista.

Tehokkaita toimenpiteitä:

- Joillakin toimialoilla kasvua, esim. kemianteollisuus: uusien innovaatioiden tukeminen.
- Kuluttajien suunnasta yhä enemmän painetta kestävä kehityksen toimintamalleihin: miten vahvistetaan uskottavaa ja liiketoiminnallisesti kannattavaa vihreää kasvua?
- Omien tuotteiden ja myyntiverkostojen vahvistaminen olennaista: omaehtoisuus tärkeää.
- Uutta liiketoimintaa syntyy erityisesti vanhojen reunoille: innovaatiotyössä tärkeää korkeakoulu-yhteistyö.
- Ketteryys, osaaminen ja innovaatiot: näihin panostusta myös valtion taholta - pidemmän aikavälin ajattelu tarpeellinen: mitä toimenpiteitä tehtäisiin joka tapauksessa?
- Alueellisten innovaatioekosysteemien tukeminen tärkeää, paikalliset toimitusketjut.
- Suomen vakaa ja toimiva yhteiskunta saattaa toisaalta olla kilpailuetu tässä skenaariossa.
- Panostetaan asumisväljyyteen, toimitiloja supistetaan yhä enemmän / muutetaan avokonttorimalleja ns. uuteen normaaliin
- Kivijalkaliikkeiden paluu? Ihmiset kauppakeskuksista keskustoihin?
- Osaamisen merkitys korostuu, työn hinnan merkitys pienenee.
- Etätyö yleistyy ja tavanomaistuu myös sellaisilla sektoreilla, jossa sitä ei ole ennen tehty.
- Mitä tapahtuu jo aloitetuille investoinneille: siirretään / perutaan?
- Kysynnän hiipumisen korjaaminen on hidasta ja takapakkeja saattaa tulla uudelleen.
- Ulkomaisen työvoiman liikkuvuuden jatkuvat ongelmat; mitä ratkaisumahdollisuuksia? (esim. turvalliset maat)

Teollisuus, rakentaminen ja ICT: **Toivottava** skenaario

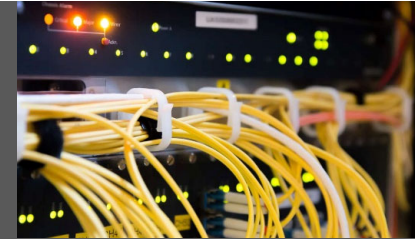

Taustalla: Nopean elpymisen aika: tähän suunnataan nyt panoksia, mutta ei todennäköisesti tule koskemaan kaikkia toimialoja, vaikka osin onnistuisikin.

Tehokkaita toimenpiteitä:

- Uudenlaisten toimintamallien, kuten etätyön tekemisen, vakiintuminen: miten luodaan pysyviä ja toimivia uudenlaisen työn teon malleja.
- EU-rahoitukseen päästävä käsiksi: tarvetta konkreettiselle avulle, Business Finland olennainen väylä pk-yrityksille.
- Miten huomioidaan innovaatiot, investoinnit ja infra? Nyt laitettu panoksia nopeaan elvyttämiseen.
- Millaisilla tuotemarkkinoillaan ollaan vahvoilla myös tulevaisuudessa? Ei voida nojautua ainoastaan vanhaan, vaan tulee kehittää uutta esim. vanhojen rajapinnoilta.
- Huomiota huoltovarmuuteen.
- Elvytykseen valjastetaan ilmastonmuutoksen hidastaminen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, Green Deal.
- Huomiota vähähiilisyteen ja muutoinkin ympäristöasioihin: mitä uutta tai mitkä kehityskulut vahvistuvat, kun vähähiiliset tiekartat tuodaan julki?
- Vakiintuvatko koronan tuomat mahdollisuudet esim. kemianteollisuudessa?

Teollisuus, rakentaminen ja ICT: **Yllätystekijöitä**

- Löytääkö erityisesti kehitysraha oikeaan osoitteeseen: mihin panostetaan ja mitä tavoitellaan?
- Lääketeollisuuden geeni- ja soluterapia: mukaan uusille markkinoille?
- EU tuo tuotantoa (esim. lääketeollisuus) Eurooppaan: miten ollaan mukana tässä?
- Haastaako korona kaupungistumisen todella? Miten käy kauppakeskusten tai hotellien?
- Tuleeko logistiikkahäiriöitä kuitenkin lopulta? Taistelu materiaaleista ja raaka-aineista.
- Millä tavoin asiakasyhteydenpito voi muuttua pysyvämmiin? Nyt edelleen tarve erityisesti ensikontakteille.
- Yllättäviä yhteistyökumppaneita ja yhteisinnovaatioita (esim. lääkeyhtiöt avanneet molekyylikirjastojaan)
- Miten messut voidaan korvata tulevaisuudessa?
- Millaisia uusia ituja versoaa nyt jaetuista tukirahoista?
- Miten saadaan kaikki hyöty irti Varsinais-Suomen monialaisuudesta ja monipuolisesta osaamisesta?
- Eri teollisuuden muodoilla erilaisia, ja eriaikaisia tilanteita: huomionarvoisia tässä erityisesti meri & telakka, autoteollisuus, lääketeollisuus ja kemianteollisuus.